

KLAGANDE

INNOVA X AB, 556346-1705

MOTPART

Sundsvalls kommun

Ombud: Advokat Ponthus Andersson och biträdande jurist Camilla Brizzi

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Härnösands dom den 30 augusti 2024 i mål nr 2486-24, se bilaga A

SAKEN

Offentlig upphandling

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

Kammarrättens interimistiska beslut den 17 oktober 2024 upphör därmed att gälla.

Avgörandet är elektroniskt undertecknat

Dok.Id 261935

Postadress

Box 714
851 21 Sundsvall

Besöksadress

Södra Tjörngatan 2

Telefon

060-18 66 00

Telefax

E-post: kammarrattenisundsvall@dom.se
www.kammarrattenisundsvall.se

Expeditionstid

måndag – fredag
08:00–16:00

YRKANDEN M.M.

INNOVA X AB yrkar att upphandlingen görs om och anför i huvudsak följande. Det specifika kravet på utrustningen som gjorts i denna upphandling tar bort all konkurrens och är inte heller nödvändigt för att uppnå det avsedda ändamålet. Det finns möjlighet att i fordonssystemet ha ett tydligt API (Applikationsprogrammeringsgränssnitt) som det går att leverera data mot oavsett fabrikat och modell. Bolaget har t.ex. ett system som kan kopplas mot olika typer av hårdvara. För en typ av hårdvara har bolaget 14 olika fabrikat och modeller (med motsvarande funktion) kopplat mot bolagets mjukvarusystem beroende på vad som är lämpligt för kunden. Om det mjukvarusystem som Sundsvalls kommun köpt in bara kan skicka data men inte ta emot data blir det väldigt begränsande. Det är rimligt att ett sådant system ska kunna använda olika typer av hårdvara. Om systemet är beroende av en viss hårdvara bör mjukvara och hårdvara upphandlas tillsammans för att ge en rimlig konkurrens.

Den dom från Kammarrätten i Göteborg som kommunen hänvisat till är inte relevant eftersom reservdelar till ett trafiksignalsystem knappast är jämförbart med GPS-tracker för körjournal. Det stämmer inte att kommunen skulle behöva köpa in utvecklingstjänster uppgående till 1 500–2 000 timmars arbete från mjukvaruleverantören för att mjukvaran skulle kunna stödja en annan hårdvaruleverantör. I så fall är mjukvaruleverantören antingen ineffektiv eller så är mjukvarusystemet dåligt utvecklat för anpassningar. Det är därför inte proportionerligt att begränsa konkurrensen genom att hänvisa till endast ett fabrikat, baserat på att det tidigare skett en felaktig upphandling av ett system med bl.a. bristande möjligheter att koppla till andra tillverkare av hårdvara. Bolaget har lidit skada eftersom bolaget har likvärdig utrustning som det inte har kunnat offerera eftersom utrustningen inte uppfyller kravet på specifikt fabrikat och modell.

Sundsvalls kommun anser att överklagandet ska avslås och anför i huvudsak följande. Kommunen använder ett sedan tidigare upphandlat körjournalssystem och det är GPS-sändare till detta system som är föremål för den nu aktuella upphandlingen. GPS-sändarna måste därför vara kompatibla med körjournalssystemet. Enligt leverantören av körjournalssystemet Portify AB, fungerar inte det körjournalssystem som kommunen använder idag med någon annan leverantörs hårdvara än Teltonikas. För att kommunens körjournalssystem ska kunna stödja en annan leverantörs hårdvara skulle det krävas att mjukvaruleverantören bygger en helt ny tjänst, som uppskattningsvis skulle ta 1 500–2 000 timmar. Det är mot den bakgrunden som kravet i upphandlingsdokumenten formulerades.

Kommunen anser inte att det är ekonomiskt försvarbart att anpassa körjournalssystemet efter andra fabrikat av GPS-sändare. Förutsättningarna i nu aktuellt mål är i princip identiska med dem som prövades i Kammarrätten i Göteborgs dom den 14 juni 2018 (mål nr 1490-18). I det målet, som gällde en upphandling av reservdelar till ett trafiksignalsystem, ansågs ett uppställt krav på att reservdelarna skulle vara tillverkade av ett visst företag vara förenligt med 9 kap. 6 § lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU. För det fall kammarrätten bedömer att kravet strider mot LOU har INNOVA X AB inte visat att bolaget har lidit eller riskerat att lida skada.

Sundsvalls kommun har gett in en skrivelse från Portify AB.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Frågan i målet är om INNOVA X AB har visat att Sundsvalls kommun har brutit mot någon bestämmelse i LOU och att detta har medfört att bolaget lidit eller kan komma att lida skada.

I processen har INNOVA X AB bl.a. anfört att det i upphandlingsdokumentet uppställda kravet på att GPS-sändaren ska vara ”Teltonika FMM-880 4G eller likvärdig med samma tekniska prestanda” har ändrats

till att varan ska vara av fabrikatet Teltonika genom det svar som den upphandlande myndigheten givit på en av bolaget ställd fråga i upphandlingens Frågor och svar.

Av 1.6 och 2.5 i de administrativa föreskrifterna för aktuell upphandling framgår att under anbudstiden publicerade svar och eventuella förtydliganden gäller i tillämpliga delar som en del av upphandlingsdokumenten och ska utgöra underlag för framtagande av anbud.

Kammarrätten har begärt in dokumentet Frågor och svar från Sundsvalls kommun. Med beaktande av samtliga frågor och svar som publicerats som rör frågan om hur kravet på ”Teltonika FMM-880 4G eller en likvärdig GPS-sändare” ska förstås anser kammarrätten att den upphandlande myndighetens svar inte kan anses ha förändrat kravet på det sätt som bolaget påstått. Kammarrätten utgår därför i den fortsatta prövningen från att det ställda kravet avser ”Teltonika FMM-880 4G eller likvärdig med samma tekniska prestanda”.

I likhet med förvaltningsrätten anser kammarrätten att kravet på att varan ska vara en ”Teltonika FMM-880 4G eller likvärdig med samma tekniska prestanda” har en konkurrensbegränsande effekt. Enligt 9 kap. 6 § andra stycket LOU får dock sådana hänvisningar förekomma om det motiveras av det som ska anskaffas eller det annars inte är möjligt att beskriva det som ska anskaffas tillräckligt tydligt. Sundsvalls kommun har anfört att det mjukvarusystem för körjournaler som upphandlats av kommunen tidigare är byggt utifrån Teltonikas hårdvara och gränssnitt och att det skulle vara tidsmässigt krävande och kostsamt att anpassa det befintliga körjournal-systemet till GPS-sändare av andra fabrikat. Kammarrätten har inte funnit skäl att ifrågasätta kommunens uppgifter i dessa delar. Kammarrätten bedömer mot bakgrund av det som anförts av kommunen att det har varit motiverat att beskriva kravet på varan genom att ange ett särskilt fabrikat med tillägget ”eller likvärdig med samma tekniska prestanda”.

Kammarrätten bedömer vidare att INNOVA X AB inte har visat att det uppställda kravet inneburit ett hinder för bolaget att lämna anbud i upphandlingen.

Sammanfattningsvis anser kammarrätten att INNOVA X AB inte har visat att Sundsvalls kommun har brutit mot någon av de principer som gäller för offentlig upphandling eller någon annan bestämmelse i LOU och att detta har medfört att bolaget lidit eller kan komma att lida skada. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (KR-09).

I avgörandet har kammarrättsrådet Anders Odmark (ordförande), kammarrättsrådet Mona Aldestam (referent) och kammarrättsrådet Carl Johan Fahlander deltagit.

Föredragande har varit kammarrättsfiskalen Joel Åkerlind.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I HÄRNÖSAND**

DOM
2024-08-30
Meddelad i Härnösand

Mål nr
2486-24 E

SÖKANDE
INNOVA X AB, 556346-1705

MOTPART
Sundsvalls kommun

UPPHANDLING
”Körjournal – GPS-sändare” med dnr UH-2024-285

SAKEN
Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Förvaltningsrättens interimistiska beslut från den 20 juni 2024 upphör härmed att gälla.

BAKGRUND OCH YRKANDEN M.M.

Sundsvalls kommun genomför, enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU, en upphandling av ramavtal beträffande inköp av GPS-sändare Teltonika FMM-880 4G eller likvärdig, för att användas till kommunens körjournalssystem. Något tilldelningsbeslut har ännu inte meddelats i upphandlingen.

INNOVA X AB ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen ska göras om. Bolaget anför i huvudsak följande till stöd för sin talan.

Den upphandlande myndigheten har uppställt krav som begränsar konkurrensen och som strider mot principerna om likabehandling och proportionalitet. Myndigheten har efterfrågat ett specifikt fabrikat och modell i form av ”Teltonika FMM-880 4G eller en likvärdig GPS-sändare”. Utifrån myndighetens svar på ställda frågor är det dock klarlagt att myndigheten inte accepterar något annat fabrikat än det angivna. Det som upphandlas är en produkt, vilket innebär att myndigheten inte behöver beskriva hur produkten ska vara uppbyggd eller ställa krav på samtliga tekniska detaljer. Om myndigheten skulle acceptera andra fabrikat och modeller, men stått fast vid beskrivningen ”Teltonika FMM-880 4G eller en likvärdig GPS-sändare” hade det varit upp till anbudsgivarna att uppskatta vad som är en likvärdig produkt. Utan kännedom om vilka funktioner som efterfrågas innebär det en stor risk för att offererad produkt inte är optimal för tilltänkt användningsområde. Grundproblemet framstår vara att myndigheten tidigare genomfört upphandlingar med bristande transparens och konkurrens. Det har lett till att myndigheten nu har ett dåligt system utan stöd för olika typer av hårdvara. Brister i tidigare genomförda upphandlingar och dåliga investeringar är inte skäl för att myndigheten i nu aktuell upphandling ska fortsätta på samma spår. På grund av detta har bolaget inte haft möjlighet att lämna anbud.

Sundsvalls kommun anser i första hand att ansökan om överprövning ska avvisas och i andra hand att den ska avslås. Sundsvalls kommun anför i huvudsak följande till stöd för sin inställning.

Ansökan om överprövning har inkommit före anbudsöppning, kvalificering, utvärdering och tilldelning hunnit ske. Enligt kommunens uppfattning är det först efter att tilldelningsbeslut fattats som det går att bedöma om leverantören riskerat att lida skada eller inte, vilket är ett krav för att rätten ska kunna överpröva upphandlingen. Ansökan om överprövning ska därmed avvisas.

Orsaken till att kommunen har hänvisat till Teltonika FMM-880 4G eller en likvärdig GPS-sändare som teknisk specifikation är att kommunen sedan innan har en upphandlad teknisk lösning (system) för sin fordonshantering som de tänkta GPS-sändarna måste kunna samverka med. Den hänvisade sändaren är den sändare som kommunen har i dag och som leverantören för kommunens system verifierat funkar mot systemet. Bedömningen gjordes att det inte kunde ses som försvarbart ur ett kostnadsperspektiv att öppna upp för en sändare som inte fungerade med den bakomliggande tekniska lösning som kommunen har investerat i. En sådan lösning skulle medföra betydande integrationskostnader och andra kostnader. Det finns även en risk för att integreringen inte fungerar och att kommunen står med en produkt och ett avtal som inte kan nyttjas. Eftersom kommunen stegvis kommer fylla på med sändare samt ersätta sändare med sådana som går sönder under avtalstidens gång finns också en risk för att kommunen vid nästkommande upphandling skulle hamna i en situation där kommunen till slut har en uppsjö av olika tekniska lösningar. Anledningen till att kommunen hänvisat till ett produktnamn i stället för att ta fram en egen teknisk specifikation är den överhängande risken för att specifikationen skulle missa något väsentligt krav. Genom att hänvisa till en produkt, och dess specifikation, som kommunen fått verifierat uppfyller de krav som ställs på upphandlingsföremålet med tillägget ”annan likvärdig” har kommunen säkerställt att man håller sig inom lagens ramar.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET**Tidpunkten för ansökan om överprövning**

Sundsvalls kommun har gjort gällande att det saknas någon rättslig möjlighet för INNOVA X AB att ansöka om överprövning av upphandlingen eftersom ett tilldelningsbeslut ännu inte meddelats.

Förvaltningsrätten understryker att syftet med överprövningen är att upphandlingen ska utsättas för en offentlighetsrättslig kontroll av att myndigheten har förfarit formellt korrekt och iakttagit de principer och förfaranderegler som anges i den tillämpliga upphandlingslagen. Tidpunkten för denna kontroll är inte oavhängig att upphandlingsprocessen nått stadiet då ett formellt tilldelningsbeslut fattats. Förvaltningsrätten konstaterar således att en leverantör har möjlighet att ansöka om överprövning av en påbörjad upphandling redan under anbudsskedet och före tidpunkten då ett tilldelningsbeslut meddelats. Det som Sundsvalls kommun har fört fram i denna del föranleder därför ingen åtgärd från förvaltningsrättens sida.

Talerätt

En leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma lida skada vid en offentlig upphandling får enligt 20 kap. 4 § LOU ansöka om överprövning av upphandlingen. Det är sökandens egen uppfattning om skada eller risk för skada som är relevant (se HFD 2013 ref. 53). En leverantör har dock endast rätt att få en upphandling överprövad om denne har eller har haft ett intresse av att ingå avtal i upphandlingen (se HFD 2017 ref. 62). För att en presumtiv leverantör ska anses ha ett sådant intresse finns inget generellt krav att denne ska ha gett in ett anbud (jfr Kammarrätten i Stockholms dom den 25 mars 2019 i mål nr 9021-18).

INNOVA X AB har inte lämnat anbud i förevarande upphandling, utan ansökt om överprövning redan under anbudsskedet. Annat har inte framkommit än att bolaget får anses vara en leverantör i den mening som avses i 1 kap. 16 § LOU. Eftersom bolaget anser sig ha lidit skada på grund av att kravställningen, enligt bolaget, strider mot de grundläggande principerna, uppfyller bolaget förutsättningarna för rätt att ansöka om överprövning av upphandlingen. En sakprövning av bolagets ansökan ska därmed ske i målet.

Utgångspunkter för förvaltningsrättens prövning

En huvudprincip i mål om överprövning av en upphandling är att det är den part som gör gällande att en upphandling är felaktig som, på ett klart och tydligt sätt, ska ange vilka omständigheter denne grundar sin talan på (se RÅ 2009 ref. 69).

Om den upphandlande myndigheten brutit mot någon bestämmelse i LOU och detta medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 20 kap. 6 § första stycket LOU besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

De grundläggande principerna anges i 4 kap. 1 § LOU och innebär att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Tekniska specifikationer får, enligt 9 kap. 6 § LOU, inte innehålla hänvisningar till fabrikat om det leder till att vissa leverantörer gynnas eller missgynnas. Sådana hänvisningar får dock förekomma om det motiveras av det som ska anskaffas eller det inte annars är möjligt att beskriva det som ska anskaffas tillräckligt tydligt. En sådan hänvisning ska följas av orden ”eller likvärdigt”.

Kravet på teknisk lösning

INNOVA X AB har i målet gjort gällande att det obligatoriska kravet som föreskrivs i punkten 1.1. i upphandlingsdokumentet ”Krav på varan” strider mot principerna om proportionalitet och likabehandling. INNOVA X AB har även invänt att kommunen tidigare genomfört upphandlingar med bristande transparens och konkurrens, vilket medfört att kommunen nu har ett system som endast godtar en viss typ av hårdvara.

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att domstolens prövning är begränsad till nu aktuell upphandling. Frågan om hur tidigare upphandlingar genomförts kan därför inte prövas inom ramen för detta mål. Vad förvaltningsrätten således har att ta ställning till är bolagets invändningar om kraven på varan i nu aktuell upphandling.

Principen om proportionalitet innebär i huvudsak att den upphandlande myndigheten inte får ställa större krav än vad som är nödvändigt för den aktuella upphandlingen. En proportionalitetsprövning sker vanligen i tre steg. Det första steget innefattar frågan om åtgärden är ägnad att tillgodose det avsedda ändamålet. Det andra steget utgörs av en prövning av om den är nödvändig för att uppnå det avsedda ändamålet. Till sist bedöms om den fördel som det allmänna vinner står i rimlig proportion till den skada som åtgärden förorsakar berörda enskilda intressen (se HFD 2016 ref. 37).

Föremålet för upphandlingen avser anskaffning av ramavtal i syfte att tillgodose Sundsvalls kommuns behov av GPS-sändare för att användas till kommunens körjournalssystem. Ramavtalet innebär i allt väsentligt att tilldelad leverantör ska sälja efterfrågade produkter till kommunen och till övriga parter som har rätt att avropa från avtalet. Det omstridda kravet innebär att GPS-sändaren ska vara Teltonika FMM 880 4G eller likvärdig med samma tekniska prestanda. Av kravet framgår inte uttryckligen att det är endast fabrikatet

Teltonika som efterfrågas och i övrigt den enda GPS-sändaren som är kompatibel med Sundsvalls kommuns körjournalssystem. Detta har Sundsvalls kommun däremot förtydligat i sina svar på de frågor som leverantörer ställt under upphandlingsprocessen. Enligt Sundsvalls kommun är produkten och dess specifikation relaterad till den tekniska lösning som kommunen har i dag och de tekniska krav som nuvarande leverantör ställer för kompatibilitet. Förvaltningsrätten finner inte anledning att ifrågasätta dessa uppgifter.

Enligt förvaltningsrättens mening är det tydligt att kravet har en konkurrensbegränsande effekt på vilka anbudsgivare som kan lämna anbud i upphandlingen. Det kan emellertid knappast anses vara en oproportionerlig åtgärd att kräva kompatibilitet med befintligt körjournalssystem när syftet med upphandlingen är att införskaffa GPS-sändare till systemet i fråga. Inte heller kan kravet anses oproportionerligt i det fall systemet är beskäffat på så sätt att det indirekt utesluter kompatibilitet med produkter av annat fabrikat än det angivna. Annat har således inte framkommit än att kravet varit nödvändigt och ändamålsenligt för att uppnå syftet med upphandlingen. Med beaktande av vad föremålet för upphandlingen avser är det inte visat att kravet i fråga medför en sådan konkurrensbegränsad effekt att den inte kan godtas vid en proportionalitetsbedömning. Inte heller har det framkommit att kravet är i strid med likabehandlingsprincipen. Vad INNOVA X AB har anfört i denna del föranleder ingen annan bedömning.

Kravet får sammantaget anses vara förenligt med proportionalitetsprincipen- och likabehandlingsprincipen. Vid angivna förhållanden får Sundsvalls kommuns hänvisning till ett specifikt fabrikat anses vara motiverad av det som ska anskaffas och därför tillåten enligt 9 kap. 6 § LOU.

Sammanfattning

Förvaltningsrätten anser sammanfattningsvis att INNOVA X AB inte har anfört omständigheter som visar att Sundsvalls kommun har förfarit i strid med de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU. Skäl för ingripande enligt LOU föreligger därmed inte.

Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (FR-05)

Eveliina Kiviniemi
rådman

Föredragande juristen Jonathan Ketto har föredragit målet.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

Hur man överklagar

KR-09

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga det till Högsta förvaltningsdomstolen. Överklagandet ska skickas till kammarrätten. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet.

I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen senast den dag tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen är en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får Högsta förvaltningsdomstolen inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Prövningstillstånd i Högsta förvaltningsdomstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta förvaltningsdomstolen ska pröva ett överklagande. Högsta förvaltningsdomstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rätts-tillämpningen att överklagandet prövas, eller
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller kammarrättens beslut. Det är därför viktigt att du i överklagandet tar med allt som du vill föra fram.

Så här gör du

1. Skriv kammarrättens namn, målnummer och beslutsdatum.
2. Förklara vilken ändring du vill ha och varför du tycker att beslutet ska ändras.
3. Förklara varför du anser att Högsta förvaltningsdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd ovan).
4. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Bifoga de skriftliga bevis du hänvisar till om de inte redan finns i målet.
5. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om hur domstolen kan nå dig: e-postadresser, postadresser,

och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

6. Skicka eller lämna in överklagandet till kammarrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Kammarrätten kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet, och då står kammarrättens beslut fast.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar kammarrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta förvaltningsdomstolen.

Har du tidigare fått handlingar med förenklad delgivning kan även Högsta förvaltningsdomstolen skicka handlingar på detta sätt.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med kammarrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.